

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕХНІКУМ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИКИ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

МАТЕРІАЛИ

III-ї науково-методичної конференції
серед викладачів ВНЗ I-II рівнів акредитації
Одеської національної академії харчових технологій

***Послідовність загальної середньої, професійної та вищої
освіти як потреба і виклик сучасного суспільства***

25 березня 2016 року

Одеса-2016

Склад оргкомітету конференції:

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н, доцент

Заступник голови:

Єпур Ольга Сергіївна

директор технікуму промислової автоматики ОНАХТ

Члени оргкомітету:

Глушков Олег Анатолійович

директор технікуму газової і нафтової промисловості ОНАХТ

Коваленко Анатолій Володимирович

директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ

Левчук Юлія Сергіївна

заступник начальника методичного відділу ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович

директор механіко-технологічного технікуму ОНАХТ

Мураховський Валерій Генріхович

начальник методичного відділу ОНАХТ, к.ф-м.н., доцент

Секретар оргкомітету:

Оксаніченко Вікторія Леонідівна

заступник директора з навчально-методичної роботи технікуму промислової автоматики ОНАХТ

Напрями роботи конференції:

1. Організаційні та методичні засоби впровадження новітніх технологій навчання, виховання студентів та забезпечення якості освіти.
2. Використання інформаційних та комунікаційних технологій в освітньому процесі.
3. Організація самостійної роботи студентів як важлива складова забезпечення якості вищої освіти.
4. Формування професійних компетентностей майбутнього фахівця.

ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ MOODLE В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
Корнієнко Ю.К.	73
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	
Ксендзенко О.П.	76
ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ ФОРМ ТА МЕТОДІВ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ (НА ПРИКЛАДАХ ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ЕЛЕМЕНТАМИ АНАЛІЗУ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ)	
Левчук Т.Г.	83
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	
Нікішин В. П.	88
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Нічик Н.О.	93
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	
Овсова Г.В.	99
ВИХОВАННЯ ДУХОВНОСТІ У СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	
Ольховська В.В.	105
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ТВОРЧОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Склярова Ю.О.	111
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ	
Скорнякова О.В.	116
ОЦІНКА ЯКОСТІ ОСВІТИ НА ОСНОВІ КОМПЕТЕНТІСТНОГО ПІДХОДУ	
Стоянова Р.В.	125
ПЕРЕВАГИ ІНТЕГРАЦІЇ СЕРЕДНЬОЇ, ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ОТКОНАХТ	
Суліма Ю.Ю.	130
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИЧНІ СПОСОБИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	
Ткачук О.М.	133
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Федоров М.О.	141

*Суліма Ю.Ю.
зав. електроно-холодильним відділенням,
к.т.н. викладач комісії ЕОТ
Одеський технічний коледж ОНАХТ*

«ПЕРЕВАГИ ІНТЕГРАЦІЇ СЕРЕДНЬОЇ, ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ОТК ОНАХТ»

Безперервна освіта – це ідея, прийнята в сучасному світі в якості ключової в усіх реформах освіти, що на разі здійснюються чи тільки плануються. Повною мірою вона відноситься до підготовки фахівців в технічній сфері, оскільки, з одного боку, відповідає потребам і закономірностям розвитку суспільства, коли безперервна освіта набуває статусу особливого механізму соціального прогресу, а з іншого – вона адекватна специфіці інформаційно-технічної діяльності суспільства.

На разі в Україні накопичений певний досвід безперервної освіти, де інтеграція кращих складових середньої, професійної та вищої освіти найзручніше втілюється на прикладі великих освітніх структур, до складу яких входить декілька учбових закладів різних рівнів акредитації, наприклад таких, як Одеська національна академія харчових технологій, структурним підрозділом якої є Одеський технічний коледж.

Процес інтеграції в таких освітніх кластерах завжди починається з підготовки бази абітурієнтів. Якщо з одинадятикласниками працює головний ВНЗ, то забезпечення прямого контакту з дев'ятикласниками міста і області, їх заохочення – це завдання коледжу. У рамках підготовки бази майбутніх вступників в коледжі регулярно проводяться виїзні профорієнтаційні заходи, Дні відкритих дверей, організовуються підготовчі курси, де можна значно покращити рівень знань, отриманих у школі.

Дев'ятикласники, що успішно здолали вступні випробування та вступили до коледжу, разом із здобуттям повної середньої освіти, отримують повний цикл професійної підготовки молодшого спеціаліста, а потім продовжують подальше навчання в академії для поетапного отримання наступних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

В результаті такої інтеграції відбувається злиття освітніх програм, характерних для середньої професійної та вищої професійної освіти, що дозволяє зменшити терміни безперервного навчання та значно підвищити його якість. Особливе значення інтеграція має при підготовці фахівців саме технічних спеціальностей, проте і в інших випадках вона дозволяє готувати фахівців ефективніше, аніж традиційним двоступінчатим шляхом, коли вступник потрапляє із школи відразу до ВНЗ.

Є обґрунтована думка, що така освітня модель має низку істотних переваг перед вступом випускників одинадятих класів до ВНЗ на основі проходження ЗНО та відповідного конкурсу сертифікатів. Включення проміжної освітньої

ланки, такої як сучасні коледжі й технікуми, дозволяє по-перше – уникнути небажаного стресу при підготовці та проходженні ЗНО, по-друге – на два роки раніше за своїх однолітків визначитися зі своїми життєвими цілями, зробити вибір майбутньої професії (нехай для декого він буде пробним та й не завжди вірним), по-третє – максимально просто вступити до ВНЗ за наявності відповідних інтегрованих учбових планів підготовки фахівців між структурними підрозділами освітніх макроєдиниць, та на останок – значно краще за однолітків підготуватися до навчання у вищому навчальному закладі, оскільки потрапити у ВНЗ після шкільної лави та після здобуття якісної професійної освіти – це різні речі.

Випускники дев'ятих класів, що вступають до коледжу, згідно з проведенням опитуванням дещо розчаровані у шкільній підготовці, і марнувати ще два роки, зволікаючи у школі, вважають недоцільним. Коледж пропонує широкий вибір напрямів підготовки молодшого спеціаліста, що дозволить дев'ятикласникам за три-чотири роки (залежно від напрямку) отримати сучасну, перспективну спеціальність, отримати дорогоцінні практичні й соціальні навички, що дасть можливість влаштуватися на цікаву та добре оплачувану роботу.

Не робиться секрету з того, що багато дев'ятикласників розглядають навчання у ВНЗ I-II рівнів акредитації як своєрідний трамплін в університети та академії. Після закінчення навчання за ОКР «молодший спеціаліст», як показує статистика, майже половина з них йде вчитися далі. Навіть ті випускники, що приступили до роботи за фахом, нерідко продовжують вчитися заочно. В якості прикладу можна привести таку статистику – з випускників електронно-холодильного відділення коледжу, що отримали кваліфікацію молодшого спеціаліста за останні чотири роки, продовжили навчання для отримання наступного ступеня вищої освіти, відповідно 45% в 2011, 46% в 2012, 61% в 2013 та близько 55% в 2014 році.

Коледж докладє масу зусиль, щоб провести свого студента шляхом від усвідомленої некомпетентності, вказуючи, що саме та як багато він має знати та вміти, до неусвідомленої компетентності – справжньої майстерності, коли фахівець не замислюючись може вирішувати будь-які поточні виробничі задачі. Безумовно для реалізації цієї непростой справи має бути чіткий і продуманий план.

Навчання технічним спеціальностям в коледжі проводиться по інтегрованих планах підготовки молодшого спеціаліста, які окрім дисциплін своєї спеціальності, також містять предмети загальноосвітньої програми. По закінченні навчання на другому курсі коледжу, після проходження ДПА, студенти здобувають повну загальну середню освіту, отримуючи відповідний атестат. Після завершення програми спеціальності та проходження державної атестації у формі державного іспиту або виконання дипломного проекту, випускники коледжу отримують диплом молодшого спеціаліста.

Вступ до головного ВНЗ освітнього кластеру, Одеської національної академії харчових технологій, на основі диплому молодшого спеціаліста відбувається по вступним фаховим випробуванням. Зазвичай його успішно

витримують 100% вступників, які продовжують навчання за інтегрованим навчальним планом підготовки бакалавра та через два роки здобувають базову вищу освіту. Бажаючі підняти свій професійно-освітній рівень можуть продовжити навчання для отримання ступеня магістра.

Інтеграція освітніх установ сприяє комплексному рішення завдань спадковості учбових програм різного рівня, повнішому та ефективнішому використанню матеріально-технічної бази, викладацьких кадрів і фінансових ресурсів освітнього кластера. Дуже важливо за наявності відповідної освітньої структури правильно і грамотно скласти інтегрований учбовий план підготовки за відповідним ОКР, який дозволив би при переході на наступні освітні рівні уникнути дублювання предметів чи академічної різниці. Вивірена концепція інтеграції дозволяє використовувати скорочені та прискорені терміни навчання для певних категорій студентів.

Як правило, підготовка випускників одинадцятих класів, які провчилися у ВНЗ два роки, нехай навіть під керівництвом досвідченого висококваліфікованого професорсько-викладацького складу, не завжди може порівнятися з підготовкою молодшого спеціаліста, у якого на додаток до такого ж атестату є ще й диплом, певні теоретичні знання, практичні навички, і, що дуже важливо, подальше бачення своїх особистих і професійних перспектив.

Слід зазначити, що не всі молодші спеціалісти продовжують навчання у обраному руслі, невеликий, однак стабільний відсоток випускників вирішує змінити професію (під впливом зовнішніх чинників, життєвих обставин, можливого розчарування в професії – зрозуміли, що мають інші схильності). Після закінчення коледжу це не так важко, як після закінчення повної освітньої програми у ВНЗ, що теж треба враховувати у інтеграційній моделі підготовки.

У той же час не можна ігнорувати того факту, що при значно кращій практичній підготовці, молодші спеціалісти, що продовжують навчання у академії, можуть бути теоретично підготовлені дещо слабше за своїх колег. Основна ставка в коледжі робиться на практичну підготовку, на оволодіння спеціальністю, нехай інколи це шкодить отриманню докладних теоретичних знань. Виходячи з цього можна зробити висновок, що інтегрована підготовка кадрів в коледжі спрямована в першу чергу на освоєння професійних компетенцій, адекватним сучасним виробничим технологіям.

Учбовий процес в коледжі відрізняється тим, що практично на усіх етапах навчання студентами виконуються як учбові, так і виробничі завдання. Заняття в коледжі проводяться у формі лекцій, семінарів, лабораторних і практичних робіт, таким чином вони максимально наближені до тих методик викладання, якими користуються в університетах і академіях. З метою досягнення максимальної результативності в коледжі постійно працюють над підвищенням кваліфікації викладачів і майстрів виробничого навчання, організовуються екскурсії студентів на виробництво, тематичні профільні виставки тощо.

Досить часто рівень підготовки бакалавра, що готується на базі випускників одинадцятих класів, не повною мірою підходить для роботи на сучасному виробництві, оскільки такий бакалавр не має необхідних практичних навичок, на відміну від бакалавра, підготовленого на основі молодшого

спеціаліста, програма практичного навчання якого, як правило узгоджується або навіть спільно розробляється із роботодавцями. Так званий «академічний» бакалавр фактично готується не до роботи на підприємстві, а до продовження навчання на наступному ступені.

Таким чином, можна зробити висновок, що за допомогою процесу інтеграції середньої, професійної та вищої освіти на Україні готуватимуться висококваліфіковані робочі кадри з вищою освітою, які, на відміну від майже виключно науково-орієнтованих випускників ВНЗ III-IV рівня, будуть затребувані на сучасних високотехнологічних підприємствах.

Подальша інтеграція освітніх рівнів повинна йти шляхом максимальної зручності для того, хто навчається, щоб визначені абітурієнтом та учбовим закладом мети співпадали та були належним чином реалізовані. Для цього слід приділити увагу формуванню та впровадженню нових видів освітніх програм, орієнтованих на освоєння сучасних виробничих технологій, нових форм і методів організації виробництва, що забезпечують підготовку висококваліфікованих кадрів відповідно до потреб сучасної економіки.

Ткачук О.М.
викладач комісії
фізико –математичних
дисциплін к.ф.м.н.

Одеський технічний коледж ОНАХТ

«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИЧНІ СПОСОБИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ»

Тенденції розвитку сучасних освітніх технологій безпосередньо пов'язані з гуманізацією освіти, що сприяє самоактуалізації і самореалізації особистості.

У документах ЮНЕСКО технологія навчання (поняття не є загальноприйнятим у традиційній педагогіці) розглядається як системний метод створення, застосування і визначення всього процесу викладання і засвоєння знань з урахуванням технічних, людських ресурсів та їх взаємодії.

На зміну окремим формам і методам активного навчання, що робить процес навчання розірваним на частини, приходять цілісні освітні технології взагалі і технології навчання, зокрема. Технологічність навчального процесу полягає в тому, щоб зробити навчальний процес повністю керованим. Пошуки відповідей не лише на питання «Чому навчати?», «Навіщо вчити?», «Як вчити?», Але і на питання «Як вчити результативно?» В подальшому привели вчених до спроби «технологізувати» освітній процес, т. е. перетворити навчання у виробничо-технологічний процес з гарантованим результатом. Таким чином, у педагогіці з'явився новий напрямок - педагогічні технології.

Ідея безперервної освіти може бути реалізована в сучасних умовах, якщо та загальноосвітня, і вища школи зможуть ефективно вирішити завдання з передачі накопиченого досвіду молодому поколінню: навчити методам роботи з інформацією, методам створення нових знань, а найважливіше - методам